

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAPLEVA ULICA ŠTEV. 5 TELEFON 31-22 do 31-26 ROKOPISI SE NE VRAČAJO IZHAJA V SAK DAN BAZEN PONEDELJKA

INSEKATNI ODDELEK LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ŠT. 3 TELEFON 38-32, 38-33 POŠTNI CEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ŠT. 11.739 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROČNINA 45 DIN

SLOVENSKI POROČEVALEC

GLASILO OSVOBODILNE FRONTNE SLOVENIJE

SOVJETSKI DELEGAT VIŠINSKI O TRSTU IN JULJSKI KRAJINI

Sovjetska delegacija pričakuje, da bo mirovna konferenca dostojno izpolnila svoje naloge in določila pravične meje

Zgodovinska krivica, storjena pred 26. leti, se mora popraviti in vzpostaviti pravica

Pariz, 6. sept. (Tanjug.) Na večernejši seji politično-teritorialne komisije za Italijo je imel sovjetski delegat Višinski velik govor. Njegov govor je trajal ves čas seje.

Ko je ob začetku omenil, da želi govoriti k izjavi italijanskega predstavnika Bonomi, je Višinski dejal, da se Bonomi ni omejil na razlago stališča svoje vlade v zvezi z Juljsko krajino, ampak je posegel globoko nazaj v zgodovino, celo do starega Rima, in se skliceval na velike Italijane Danteja ter druge, ker bi rad dokazal, da smatrajo Italijani za stoletja Juljsko krajino za del svoje ozemlja. Bonomi je navedel tudi sporazum iz leta 1915, ter rapalsko pogodbo, toda njegova izvajanja so bila izumetničena in izmišljena. Bonomi se ni bal naravnost pačiti dogodke, zlasti one, ki so v zvezi s prvo svetovno vojno. Po njegovih izjavah pripadajo italijanskim četam lavorice zaradi zloma Avstro-ogrske, o čemur se osvoboditev in zdinjenju južnoslovenskih narodov, dopaj se splošno znano, da so tedaj

italijanske čete »bolje pokazale, kako znajo bežati, kakor pa se boriti«. Bonomi je šel celo tako daleč, da je poveličeval rapalsko pogodbo, ki je oropala tedanjo državo SHS.

Pridiranje proti Vzhodu na račun Slovanov je doseglo svoj kulminacijski točko v politiki Hitlerjeve Nemčije, ki je hotela osvojiti Ukrajino, Belo Rusijo in druge slovenske države. V Italiji se je ta politika izražala v ustvarjanju Mussolinijevih osvajalnih načrtov, res je sicer, ne samo na račun Slovanov, toda predvsem na račun Slovanov.

Zgodovina pričča, da diha Trst slovenski zrak

In kakšno je s Trstom? Predvsem je treba opozoriti na nesporno dejstvo, da je Trst po svojem prebivalstvu nacionalno neenoten, toda okoli Trsta se širijo nepregledne slovenske pokrajine. Trst je središče tega področja. Usoda Trsta je organsko povezana z usodo tega področja. Vsa zgodovina govori, da diha Trst slovenski zrak, o čemur, da izpolnjuje njegovo življenje slovenski duh. Ko so si Benetani osvojili istrsko obalo, so si skušali podrediti tudi Trst. V 13. in 14. stoletju so trikrat osvojili Trst. Trst je bil slovenski in samo grožnje Benetancov so ga prisilile, da se je leta 1382, podal pod zaščito avstrijskega vojvode. Od tega časa dalje je bil Trst z izjemo dobe od leta 1809. do 1813., ko je Napoleon tam ustvaril malo republiko, avstrijsko mesto. Italija nima nikakršnih vezi z njegovim razvojem. Toda o katerih stoletjih je tukaj govoril Bonomi? O stoletjih, v katerih so se najboljši italijanski ljudje borili za priključitev Istre k Italiji, vendar pa prav ta stoletja govore o nasprotjem, namreč, da Istra in Trst nikoli v zgodovini nista bila italijanska.

To je bilo povedano pred mirovno konferenco, preden je na njej nastopil De Gasperi in preden je v naši komisiji govoril Bonomi. Ako primerjamo te govore s prav kar navedenim govorom tovariša Molotova, potem ne bo težko razumeti, da se današnja italijanska politika ne razlikuje nič od onega, kar je rečeno v zvezi z njeno karakteristiko. Taka je stvar z Juljsko krajino.

Zavezniška vojaška uprava je prepovedala proslavo v spomin bazoviških žrtev ki so simbol borbe primorskega ljudstva proti fašizmu

Trst, 6. sept. Odbor za proslavo bazoviških žrtev v Trstu je pri ZVU zaprosil za dovoljenje za proslavo, ki bi morala biti 8. septembra na trgu Unita v Trstu. Zavezniška vojaška uprava je tako dovoljenje odklonila. Zato je odbor poslal g. polkovniku Bowmanu naslednje protestno pismo, v katerem pravi:

Osupnjen je odbor za proslavo bazoviških žrtev prebral dopis g. polkovnika H. P. Robertsona od 3. t. m. št. 192, s katerim sporoča, da namestnik proslava v Trstu na trgu Unita s sprevedom ni dovoljena. Ob taki rešitvi naše prošnje ugotavljamo:

1. Tržačani Bidovec, Marušič, Miloš in Valentini so prve žrtve, ki so že leta 1930 padle pod fašističnim terorom v borbi za demokratične svobode našega ljudstva. Njih spomin je naš narod skrivaj in s tveganjem čutil tudi v najtežjih dneh, ko se je zdelo, da bosta zmagala krivica in nasilje nad pravico, in njih imena so postala v antifašistični borbi ljudstva sveta in simbol odpora.

njihove junaške smrti so se slovenski in italijanski antifašisti z veličastnimi in dostojanstvenimi svečanostmi, ki so se jih udeležili tudi zavezniški zastopniki, oddolžili spominu Bidovca in njegovih tovarišev.

3. Šestnajst mesecev po zmagi nad nacifazizmom v teh krajih ZVU naprednim množicam ni dovolila proslaviti najvišje žrtve bazoviških mučenk, medtem ko so smele biti italijanske sovinitvene manifestacije, kakor na primer ona v Gorici preteklega meseca.

Proti takemu pristranskemu ravnanju, ki žali antifašistične množice, odbor odločno protestira. Prosvetni društvi »Simon Jenko« in »Mario Kraljič« sta zaprosila pri ZVU dovoljenja za komemoracijsko proslavo ob obletnici junaške smrti bazoviških žrtev, ki bi morala biti dne 6. septembra v dvorani Doma pristaniških delavcev v Trstu. ZVU je odgovorila, da morata društvi prej poslati spominski govor v italijanski in slovenski in v slovenski in v slovenskem primeru pa se proslava ne sme prirediti.

Neizpremenjene osvajalne težnje Italije

Ker Bonomi zopet in zopet ponavlja v Parizu, kar je pred letom dni govorila italijanska delegacija v Londonu, a v Londonu je ponavljala to, kar je govoril v Parizu pred 30 leti Orlando, — kaže to, da v Italiji še žive določene težnje, ki niso nastatino osvajalni aperititiji.

Bonomi hoče znova dobiti zapadno in južno Istro, jugoslovansko zemljo, pri čemer označuje svoj pohlep z velikim imenom pravice. Bonomi nasprotuje ustanovitvi svobodnega ozemlja Trsta, ker bi pustila taka meja po njegovih besedah meje Italije odprte za napad, o čemur ni dopustila obkolitev Italije z morja.

Sovjetska delegacija smatra sklep Sveta ministrov za zunanje zadeve za minimalno pravično. Kakor je znano, so se s tem strinjali tudi predstavniki treh drugih velikih sil, kar daje sovjetski delegaciji določene obveznosti. Sovjetska delegacija izraža prepričanje, da bo mirovna konferenca dostojno izpolnila svoje naloge in da bo določila pravične meje. Popraviti je treba surovo rušenje pravičnih interesov jugoslovanskih narodov.

Predlagajo nam, naj bi vprašanje rešitve Trsta odložili za eno leto. To je škodljivo in nevaren predlog, ki ga je treba zavrniti.

Bonomi je končal svoj govor s sklicevanjem na pravičnost. Zgodovinska krivica, storjena pred 26. leti, se mora popraviti in vzpostaviti pravica. V kolikor hodi Svet ministrov za zunanje zadeve po poti vzpostavljanja pravičnosti, nam to daje poguma pri tem težkem poslu, toda pojmi o pravičnosti so različni kakor pravica je pravični nasprotna. Ne more se govoriti o praviči, če se sega po tuji zemlji. Mi smo proti taki praviči, kajti to ni pravica, ampak krivica.

Sovjetska delegacija vidi možnost za doseg pravičnega in trajnega miru, ki mora temeljiti na demokratičnih in naprednih načelih, in se ne strinja s mislimi delegacije Južnoafriške unije, ki je cinčno izjavila, da bodo potrebne v prihodnosti še krvave žrtve za vzpostavitev miru. Odklanjamo taka prerokovanja na mirovni konferenci. Sovjetska delegacija se zavzema za pravičen in trajen mir, ki more in mora biti grajen na pravičnih demokratičnih načelih, na načelih, ki temeljijo na uresničevanju pravice, v skladu z interesi narodov.

Dosega takega miru je velika in plemenita naloga, za katero moramo živeti, delati in se boriti.

Včerajšnja razprava o Trstu

Pariz, 6. sept. AFP. Dopoldne sta zasedali samo dve komisiji mirovne konference: politično-teritorialna komisija za Italijo in ekonomska komisija za Balkan in Finsko. Komisija za Italijo je proučevala preeče vprašanje Juljske krajine in Trsta. Govorili so trije delegati: Poljak Winiewicz, Anglež Mac Neil in Francoz Couve de Murville.

Poljski delegat je primerjal Gdansk in Trst. Po kratkem zgodovinskem pregledu tržaškega vprašanja je poudaril, da je Trst tesno povezan z Jugoslavijo in da se mora internacionalizirati ozenlje čim bolj

O kakšnem napadu govori predstavnik Italije, ki je že več kakor enkrat napadla svoje sosedje, in se je pred kratkim udeležila, računajoč z lahkimi uspehom barbarskega pohoda Hitlerjevih roparjev po Evropi? O kakšnem napadu proti Italiji govori Bonomi?

Predstavnik Italije, ki je znana v zgodovini kot država, ki dosledno izvaja politiko napadov, govori, da se mora braniti pred napadi. Po mnenju Bonomi, bi ustanovitev svobodnega ozemlja Trsta omajalo etnično ravnostže in zato zahteva, naj bi svobodnemu ozemlju Trsta priključili tudi južni del Istre, a vse to se skriva za vzkljki o praviči in demokraciji. Ni mogoče ničesar reči, lepa je ta demokracija!

Sovjetska demokracija smatra za potrebno izjavo, da je treba tako lo-kavosti italijanske vlade odločno zavrniti. Ne moremo se strinjati s temi lopovščanini.

Upravičenost zahtev jugoslovanske delegacije

Povedal bom še par besedi o jugoslovanskem poročilu. To poročilo vsebuje vrsto podatkov, ki upravičujejo upravičenost zahtev jugoslovanske delegacije. To poročilo je moralo pritegniti pozornost komisije. Poročilo je napravilo velik vtis tudi name. Vsekakor je treba dejstva, ki jih navaja jugoslovanska delegacija, posebnoupoštevat pri končni rešitvi tega vprašanja.

Sovjetska delegacija smatra sklep Sveta ministrov za zunanje zadeve za minimalno pravično. Kakor je znano, so se s tem strinjali tudi predstavniki treh drugih velikih sil, kar daje sovjetski delegaciji določene obveznosti. Sovjetska delegacija izraža prepričanje, da bo mirovna konferenca dostojno izpolnila svoje naloge in da bo določila pravične meje. Popraviti je treba surovo rušenje pravičnih interesov jugoslovanskih narodov.

Predlagajo nam, naj bi vprašanje rešitve Trsta odložili za eno leto. To je škodljivo in nevaren predlog, ki ga je treba zavrniti.

Bonomi je končal svoj govor s sklicevanjem na pravičnost. Zgodovinska krivica, storjena pred 26. leti, se mora popraviti in vzpostaviti pravica. V kolikor hodi Svet ministrov za zunanje zadeve po poti vzpostavljanja pravičnosti, nam to daje poguma pri tem težkem poslu, toda pojmi o pravičnosti so različni kakor pravica je pravični nasprotna. Ne more se govoriti o praviči, če se sega po tuji zemlji. Mi smo proti taki praviči, kajti to ni pravica, ampak krivica.

Sovjetska delegacija vidi možnost za doseg pravičnega in trajnega miru, ki mora temeljiti na demokratičnih in naprednih načelih, in se ne strinja s mislimi delegacije Južnoafriške unije, ki je cinčno izjavila, da bodo potrebne v prihodnosti še krvave žrtve za vzpostavitev miru. Odklanjamo taka prerokovanja na mirovni konferenci. Sovjetska delegacija se zavzema za pravičen in trajen mir, ki more in mora biti grajen na pravičnih demokratičnih načelih, na načelih, ki temeljijo na uresničevanju pravice, v skladu z interesi narodov.

Dosega takega miru je velika in plemenita naloga, za katero moramo živeti, delati in se boriti.

Nova seja štirih

Pariz, 6. sept. Minister za zunanje zadeve Združenih držav James Byrnes je odpotoval z letalom iz Pariza v Berlin. V njegovem spremljevalcu sta bila senatorja Tom Conolly in Vandenberg. Iz Berlina je odpotoval v Stuttgart, kjer bo danes konferenca o ureditvi okupatorske uprave v Nemčiji.

Italija se brani plačila reparacij

Pariz, 6. sept. (AFP.) Italijanski ministrski predsednik De Gasperi je poslal predsedniku ekonomske komisije za Italijo noto, v kateri je rečeno, da Italija nikakor ne more plačati tako visokih reparacij, kakor so sedaj v načrtu.

Zasedanje ustavodajne skupščine ČSR

Praga, 6. sept. (ČTK.) Ustavodajna ljudska skupščina Češkoslovaške se bo znova sestala v drugi polovici septembra. Med najvažnejšimi zakonskimi načrt bo skupščini predloženi tudi zakon o budžetu za prihodnje leto, kakor tudi več zakonov, s katerim bo dobil vlado dveletni načrt svoje zaskonsko obliko.

Rapalska pogodba največja zgodovinska krivica

»Treba je poudariti, — je opozoril Višinski, — da je sodeloval pri tem dejanju, ki pomeni največjo zgodovinsko krivico, ki je bila prizadejana slovenskim narodom, Bonomi, tedanji vojni minister.« Tedaj so vse, kar je bilo mogoče slovenskim narodom z rapalsko pogodbo odvzeti, tudi dejansko vzel in izročil Italiji, dočim so bile na drugi strani glavni vzrok propada habsburške monarhije sijajne zmage ruskih čet, zlasti znamenitega vojskovodje Brusilova. »Moral sem se zadržati pri tem zaradi zaščite zgodovinske pravice, ker ne moremo dopustiti, da bi nekateri poskušali, skrivajoč se za zgodovinsko breobzirnost in potvarjanjem, prikriti svoje osvajalne cilje, ki so nesprejemljivi in niso v skladu z duhom mirovne konference. Dovolj je dejstev, da bi se mogla vzpostaviti zgodovinska

Dvoličnost Italije v prvi svetovni vojni

Kakšen je dejanski položaj? Iz kakšnih razlogov je Italija stopila v prvo svetovno vojno? Kakšen je bil pravi namen italijanske politike, ko je Italija stopila v prvo svetovno? V spomin bom prikladal vsa dejstva. Kakor znano, je bila leta 1915. Italija v trojni zvezi z nemškimi imperializmom — dočim se je avstro-ogrski imperializem vprel v voz nemškega imperializma. Kakor že večkrat, je Italija tudi tedaj, ko je bila v enem taboru, igrala na dve karti, koketirala je z enim in z drugim, da bi si izbrala ugoden trenutek in se pridružila onim, ki bodo zmagali.

To je Italij uspelo v prvi svetovni vojni, toda nikakor ne v drugi svetovni vojni. Ne spremlja vedno uspeh take sijajne politike, ki temelji na laži, liceniranju in dvočestnosti. Država, ki se poslužuje take politike, je podobna sakalu, ki blodi po pušavi in išče pien.

Prišel je april 1915. leta in italijanski minister za zunanje zadeve se je v skladu z navodili svoje vlade, odn.-no vladajočih krogov, dogovoril z Antanto, ki je obljubljala več in boljše, kakor je bilo mogoče pričakovati od avstro-ogrske monarhije in nemškega imperializma. 26. aprila 1915. leta je bil sklenjen tajni sporazum med Italijo in antantnimi državami. Na podlagi tega sporazuma je Italija dobila albanski otok Saseno in pristala na delitev Albanije pod pogojem da dobi pravico zastopati Albanijo v vsakem pogledu. Istočasno

Osnovni del prebivalstva Julijske krajine je slovenski in hrvatski

Najprej pridem na bistvo vprašanja samega. Juljska krajina je arena borbe in spopadov političnih interesov. Kaj pomeni Juljska krajina v gospodarskem, etnografskem in geografskem smislu? Res, nacionalna sestava Juljske krajine je različna, toda kljub tej pestrosti etnične sestave je osnovni del prebivalstva tega področja vendarle slovenski in hrvatski, ki prebiva najmanj na devetih desetinih njene površine. Nesporno je ugotovljeno, da so v tem slovenskem morju italijanski otoki, ki pa ne pomenijo niti gospodarske, niti etnične skupnosti z italijanskim prebivalstvom.

Italijani žive v glavnem v Trstu, na Reki in drugih mestih ob spodnjem teku reke Soče, na področju zapadne Istre in na severovzhodu. Ta dejstva je treba upoštevati, vendar pa ne morejo ničesar odločiti.

se je Italija zaradi Istre, dalmatinske obale in britanskega posojila v znesku 50 milijonov funtov odločila, da prične vojno proti nemškemu imperializmu.

Ni ji mogoče očitati, da ni iznajdljiva, trenutek je bil dobro izbran. Italija je nastopila proti svojim bivšim zaveznikom, Nemčiji in Avstro-ogrski in kot nagrada dobila ozemlja, ki jih v Italiji nazivajo »Iredenta«. Ne vem, ali je mogoče o tem kaj najti pri pesniku Danteju, toda pri pesniku d'Annunziu je mogoče dobiti mnogo poučnih stvari. Priporočam g. Bonomiju in tudi drugim, naj bi se zanimali bolj za ta drugi vir d'Annunzia, a ne Danteja.

Vsa ta dejstva je mogoče zbrati in na podlagi tega podatki naslednje karakteristiko Italije iz 1915. leta: Revolucionarno — demokratska Italija, namreč revolucionarno buržoazna Italija se spreminja pred našimi očmi potem, ko se je rešila avstrijskega jarma in obvlada svoje kolebanje, v Italijo, ki tlači druge narode, ki rupa Turčijo in Avstrijo, v Italijo z odvratno vlado reakcionarne buržoazije, ki surka ob misli, da so ji dovolili sodelovati pri delitvi plena. To je karakteristika onega, vsled česar je prišlo do podobne krivice. To so besede genialnega človeka Vladimirja Iljica Lenina. To so dejstva, to je zgodovina, pred katero postaja bleda ali pa morda zardeva od studa lažna zgodovina g. Bonomi.

ne presega 1.000.000 ljudi. Dve tretjini prebivalstva Juljske krajine so Slovani. Po podatkih popisa iz leta 1910. (ki ni jugoslovanski popis) je slovenskega prebivalstva Juljske krajine 463.000, a italijanskega 330 tisoč. Slovensko prebivalstvo Juljske krajine torej znatno presega italijansko. To je mogoče pojasniti s tem, da je Juljska krajina s svojo zgodovinsko preteklostjo prav tako jugoslovansko ozemlje kakor ozemlja, ki jo obkrožajo.

Na zasedanju Sveta ministrov za zunanje zadeve v Londonu jeseni 1945. leta je šef sovjetske delegacije dejal: »Kaj bi pomenilo, ako bi Istro prepustili Italijanom? Ako smo odkriti, moramo reči, da bi to pomenilo, da si Italija prisvajata tuja ozemlja. Zakaj se tako dela? Zato, da bi se zavarovalo pridiranje proti Vzhodu. Kakor znano, je tako politiko vodila Nemčija, posluževala pa se je tudi Italija. Znano je, da se je rodila ideja o priključitvi slovenskega ozemlja v glavah nemških voditeljev. Ta nemška politika je znana pod imenom »Drang nach Osten«.

Trst je za Jugoslavijo življenjskega pomena

Istočasno je popolnoma razumljiva težnja Jugoslavije po Trstu. Za Jugoslavijo je Trst edino pristanišče, dočim je za Italijo samo eno izmed pristanišč. Za Jugoslavijo je to izredno važno pristanišče življenjskega pomena. To so razumeli ljudje, ki so sposobni objektivno misliti in ki vodijo politiko na osnovi objektivnih načel.

V zvezi s tem se sklicujem na Lloyd George-a, ki je obsojal rapalsko pogodbo in izjavil, da je vojna zmesala pojme vesti. V svoji knjigi: »Resnica o mirovni pogodbi« piše Lloyd George, da si je Italija prisvojila ozemlja, kjer ogroznina večina prebivalstva želi, da bi se pridružila drugi suvereni državi. Tako pravi: »Brez dvoma je, da bi ogroznina večina dala svoje glasove v korist slovenskega podaništva in proti Italiji.« Celotno pri Italijanih, o katerih ni mogoče sumiti, da niso liberalci, je mogoče najti zdrave in pravične izjave o tem. Bivši predsednik italijanske vlade Alfonso Lamarmora, o katerem ni mogoče dvomiti, da je gojil simpatije za kaj drugega, kakor za vojne pustolovščine, isti Lamarmora, ki je sodeloval pri bombardiranju Sevastopolja, ta general brez armade, ako ga gledamo s stališča osvajalnega imperializma, je izjavil leta 1886. v italijanskem senatu: »Nikdar nisem premišljeval o problemu Trsta. Mesto je obdano s slovenskim prebivalstvom, ki noče živeti skupaj z Italijo. Ako bi Trst postal italijanski, ki se razvil v žarišče velikih neprijetnosti in nevarnosti.« Naj se sklicujem še na drugo avtoriteto iz še poznejšega časa. Gre za angleškega profesorja Tolbyu-a, ki je v svoji knjigi »Trsta in Italija« jasno izjavil, da so italijanske zahteve po tem ozemlju popolnoma neosnovane. V svoji knjigi

pravi: »Včasih se trdilo, da je v primorskih mestih Dalmacije prevladovalo italijansko prebivalstvo, toda to je bilo pred stoletji. Vsed »svoje«ga razvoja je Trst postal važno slovensko pristanišče zaradi slovenskega prebivalstva, ki ga obkrožuje. Zato ni mogoče, da bi bil Trst italijansko mesto. Postati mora ali del jugoslovanske države ali pa politično samostojna enota z evropskim jamstvom.« Toda zadnji zaključek o tem Tolbyu-u menda ne ugaja, kajti taka majhna država ne bi imela potrebnih sredstev, da bi branila svojo neznačno ozemlje. »Očividno je, — pravi Tolbyu, da bi lahko smatrali to vprašanje za rešeno, ako bi s plebiscitom odločili, da se Trst priključi Jugoslaviji kot federalna enota.« To pomeni nedvomno priznanje, da ima Jugoslavija nesporno pravico do Trsta. »Med Trstom in Italijo, — pravi Tolbyu, — ni nikakršnih gospodarskih vezi, kajti gospodarstvo Italije, ki se naslanja na hidroelektrično energijo na področju Alp, teži proti Sredozemskemu, a ne Jadranskemu morju.«

Odcepitev od Julijske krajine bi oropala Trst možnostj za nadaljnji razvoj

Za Jugoslavijo je Trst najvažnejše pristanišče. Ločiti Trst od Julijske krajine pomeni vzeti Jugoslaviji njeno edino veliko pristanišče in oropati Trst možnostj nadaljnjega razvoja. Zato meni sovjetska delegacija, da je treba ustvariti, če že ni mogoče doseči priključitve Trsta k Jugoslaviji, vse pogoje za razvoj Trsta samega, kakor tudi obširnih področij okoli njega. V skrajnem primeru bi lahko pristali na kompromisno rešitev, ki so jo skupno sprejeli predstavniki štirih držav, odn.-no, ki je bila sprejeta v načrtu mirovne pogodbe z Italijo, namreč ustanovitve svobodnega ozemlja Trsta.

Taka rešitev ne zadovoljuje Italije in nekaterih delegacij, ki se trudijo, da bi odvrnile od sebe sum, da so odvetniki italijanskega fašizma in imperializma. Res je, teh delegacij ni nihče direktno omenil, toda imamo ruski pregovor: »Na lopovu še klubok gori.« Zato so le ti očividno smatrali za neobhodno, da podajo v svoje opravilo nekaj izjav v zvezi, da prav v tem pogledu stvari ne stojijo pri njih najbolje.

Ne bom se mudil pri njihovih izjavah, zadržati pa se hočem na izjavi Bonomi, ki se sklicuje na poročilo komisije strokovnjakov za italijansko-

jugoslovansko mejo, v katerem je govor o teritorialni pomešanosti italijansko-slovensko-hrvatskega prebivalstva. Bonomi se je strinjal kakor po navadi samo z onim delom poročila, ki je zanj ugoden. Dejansko njegove besede niso v skladu z onim, o čemer je govoril, v tem poročilu.

Točka 6. tega poročila pravi, da živi hrvaško in slovensko prebivalstvo v glavnem po kmetskih vaseh, ki v znatni meri leže okoli mest, naseljenih z Italijani. Na ta način so našli stališčni podatki, ki dokazujejo slovenski značaj Istre, svoj odmev v tem poročilu, ki ga Bonomi priznava za pravičnega. Ne bom se zadrževal pri karakteristiki etnografskega položaja posameznih istrskih kolonij. Med 43 kolonijami imajo Italijani večino prebivalstva samo v 16 kolonijah, a v podatkih iz leta 1945. je zabeleženo še manjše število. Na osnovi statističnih podatkov iz leta 1910. (iz tega je mogoče ugotoviti srednje število, ki kolleba odn.-no se ponekod razhajajo), je lahko priti do zaključka, da je italijansko prebivalstvo Istre osredotočeno v obliki otokov na ozkem pasu v glavnem v obalnih mestih. Ostala ogroznina večina prebivalstva je slovenskega izvora, ki tudi odreja vse-

jugoslovansko mejo, v katerem je govor o teritorialni pomešanosti italijansko-slovensko-hrvatskega prebivalstva. Bonomi se je strinjal kakor po navadi samo z onim delom poročila, ki je zanj ugoden. Dejansko njegove besede niso v skladu z onim, o čemer je govoril, v tem poročilu.

Točka 6. tega poročila pravi, da živi hrvaško in slovensko prebivalstvo v glavnem po kmetskih vaseh, ki v znatni meri leže okoli mest, naseljenih z Italijani. Na ta način so našli stališčni podatki, ki dokazujejo slovenski značaj Istre, svoj odmev v tem poročilu, ki ga Bonomi priznava za pravičnega. Ne bom se zadrževal pri karakteristiki etnografskega položaja posameznih istrskih kolonij. Med 43 kolonijami imajo Italijani večino prebivalstva samo v 16 kolonijah, a v podatkih iz leta 1945. je zabeleženo še manjše število. Na osnovi statističnih podatkov iz leta 1910. (iz tega je mogoče ugotoviti srednje število, ki kolleba odn.-no se ponekod razhajajo), je lahko priti do zaključka, da je italijansko prebivalstvo Istre osredotočeno v obliki otokov na ozkem pasu v glavnem v obalnih mestih. Ostala ogroznina večina prebivalstva je slovenskega izvora, ki tudi odreja vse-

Grško vprašanje pred Varnostnim svetom

Sovjetski delegat Gromiko je ugotovil, da je Anglija soodgovorna za nevdružne razmere v Grčiji

New York, 6. sept. (Tass). V zvezi z razpravo o pritožbi Ukrajine proti akcijam grške vlade, ki ogrožajo mir in varnost na Balkanu, je povzel besedo sovjetski delegat Gromiko, ki je potem, ko sta se zastopnika Združenih držav in Mehike izjavila za ukrajinski predlog, v obširnem govoru podprl ukrajinsko zahtevo, da naj zavzame Varnostni svet svoje stališče v vprašanju Grčije. Opozoril je na to, da predstavljajo obsejni incidenti, ki jih neprestano izzivajo grški monarhofašisti, resno nevarnost za mir na Balkanu. Grška vlada postopa na primer napram Albaniji, kakor da bi bila z njo v vojnem stanju. Opozoril je tudi na zatiranje narodnih manjšin v severni Grčiji, kar le povečuje vojno nevarnost na Balkanu in ustvarja resno napetost med Grčijo in njenimi sosedmi. Varnostni svet ne more ignorirati takega položaja, ker to ni le notranje politično vprašanje Grčije, marveč gre za splošni mir na Balkanu. V zvezi s tem je Gromiko opozoril na odgovornost Anglije za razmere v Grčiji. Antidemokratski elementi v Grčiji izkoriščajo navzočnost angleških čet, ki so sedaj po številu močnejše kakor kdaj koli poprej. Angleške čete sodelujejo pri zatiranju demokracije v Grčiji in podpirajo vladajočo grško monarhistično silo v njenem pohlepu po tujem ozemlju. Profasiistične tolpe se naslanjajo na podporo angleških čet in vodijo brutalno akcijo

proti demokratskim plastem grškega ljudstva. Referendum, ki je bil izveden v Grčiji, je v resnici za smehovanje demokracije. Gromiko je nato postavil vprašanje, zakaj je sploh potrebna navzočnost angleških čet v zavezniki državi. To je najbolj očitno vmešavanje v grške notranje zadeve, kateremu se mora napraviti konec. Angleške čete ne pomagajo grškemu narodu, marveč podpirajo protiljudske sile.

Holandski in angleški delegat sta se izjavila proti temu, da bi se pritožba Ukrajine postavila na dnevni red. Njima se je pridružil tudi avstralski delegat, dočim se je zastopnik Egipta izjavil za ukrajinski predlog. Po kratki izjavi kitajskega delegata je Varnostni svet z večino glasov sklenil, da se postavi pritožba Ukrajine proti Grčiji na dnevni red, nakar je bila seja zaključena.

Izzivanja monarhofašistov na grško-albanski meji lahko porušijo mir

Tirana, 6. sept. Ob priliki note, ki jo je poslal ukrajinski delegat Manuilski Varnostnemu svetu v zvezi z grškim vprašanjem, poudarja albanski časopis »Baskimiz« upravičenost zahteve Manuilškega in izjavljajo, da vodijo Calderi, sova vlada proti Albaniji, zahtevajo njeno delitev. Casopis »dodaja, da predstavlja sedanjí grški režim nevarnost za mir na Balkanu in poudarja, da je neobhodno potrebno takoj prekiniti izzivanja monarhofašistov na albansko-grški meji, ki bi lahko porušila mir. Dolžnost organizacije Združenih narodov je, da zajamči svetu mir, ohrani ga in varuje pred vsakim napadom.

Albansko ljudstvo protestira

Drač, 6. sept. Na velikem prostornem mitingu je nad 10.000 prebivalcev iz mesta in vasi protestiralo proti grškim monarhofašističnim pretenzijam, nepravičnim sklepi, pomirovne konference in organizacije Združenih narodov. Na mitingu je govoril sekretar demokratske fronte prefektura v Draču o podlih pretenzijah grških monarhofašistov in krivicah, povzročenih Albaniji, tako na mirovni konferenci, kakor tudi v organizaciji Združenih narodov, pri čemer je izjavil: Vse to pomeni veliko krivico napram Albaniji in njenemu ljudstvu. Na ta način se teptajo pravice herojskega albanskega ljudstva in podcenjuje kri tisocev mučnikov tega ljudstva, ki so žrtvovali življenje za svobodo. Poudaril je iskreno obrambo pravic Albanije, ki jo nudita sovjetska in jugoslovanska delegacija na mirovni konferenci. Po končanih govorih je ljudstvo še naprej manifestiralo po javnih ulicah Drača.

Uspehi Ljudske fronte v Črni gori

Seja Glavnega odbora Ljudske fronte Črne gore

Cetinje, 5. sept. Včeraj je bila v dvorani Ljudske skupščine seja Glavnega odbora Ljudske fronte Črne gore. Po uvodnih besedah predpovednika Ljudske fronte Rista Radovića je spregovoril sekretar Glavnega odbora Ljudske fronte in predsednik vlade Ljudske republike Črne gore Blaž Jovanović, ki je med drugim dejal:

»Ljudska fronta Črne gore je nastala v času hude in težke osvobodilne borbe našega naroda proti okupatorju in domačim izdajalcem, še bolj pa se je utrdila v času mirnega razvoja po osvoboditvi naše domovine. Ljudska fronta je že v času bojev ustvarila enotnost črnogorskega naroda in kljub prizadevanjem velikosrbskih hegemonistov in črnogorskih separatistov mnogo pripomogla k uveljavitvi nerazružljivega bratstva in enotnosti vseh narodov Jugoslavije. Ljudska fronta je zbrala salo mrznijo, ki so jo predprilski Jugoslavljanje sejale razne stranke med pravoslavno prebivalstvo, muslimane in katolike. Zasluga Ljudske fronte je, da med črnogorci in Albanci ni več krvnega sovraštva.

Ljudska fronta je postala trdna zveza delavcev in kmetov ter ljudske inteligence. Ta zveza je tako močna, da ji ne morejo razbiti nobeni reakcionarni poskusi. Ze v naprej so obsojeni v neuspeh tudi poskusi tistih sovražnikov ljudstva, ki so se

vrinili v Ljudsko fronto, da bi znotraj njenih vrst laže rovarili proti ljudski oblasti. Toda ti ljudje se varajo, kakor se je prevaral Dragoljub Jovanović, kajti ljudstvo ne trpi kače na svojih prsih.

Ko je predsednik vlade govoril o mirovni konferenci, je poudaril, da stoji vse črnogorsko ljudstvo za pravičnimi zahtevami ljudstva Julijske krajine in Istre, ki jih jugoslovanska delegacija na mirovni konferenci brani z vso odločnostjo.

Zatem se je dotaknil doseganega dela Ljudske fronte v Črni gori in poudaril pomembne uspehe, ki jih je Ljudska fronta dosegla v obnovi. Pri popraviljanju cest je ljudstvo delalo v korist skupnosti 45.995 delovnih dni. Delo Ljudske fronte se zračal v obnovi porušenih hiš, v izdavi šol, v obnavljanju mest in v drugih delih splošnega pomena. Pomembno je tudi delo Ljudske fronte na prostvetnem polju in pri kulturnem dvigu ljudskih množic, saj je organizirala številne anafabetske tečaje.

Nato je predsednik vlade govoril o volitvah v Ustavodajno skupščino Ljudske republike Črne gore, ki jo s sprejetjem ustave potrdila prido-bitiv, ki jih je izvojevala Ljudska fronta Črne gore v štiriletni borbi s sovražnikom in domačimi izdajci.

Ob zaključku seje so člani Glavnega odbora poslali brzojavki mirovni konferenci v Parizu in podpredsedniku vlade Edvardu Kardelju.

V nedeljo bo bolgarsko ljudstvo odločalo o usodi monarhije

Z Domovinsko fronto na čelu so se vse demokratične skupine izjavile za republiko

Sofija, 6. sept. V nedeljo bo bolgarski narod odločal o usodi monarhije. Za sedaj se lahko ugotovi, da je ogromna večina bolgarskega naroda odločeno za republiko. Domovinska fronta, v kateri so združene vse demokratične in napredne stranke, je razvila živahno kampanjo po vsej državi. Na številnih zborovanjih se je ljudstvo odločno izjavilo za republiko in obsodilo monarhijo pod koburško dinastijo kot legio fašizma in reakcije. Tudi turška narodna manjšina, ki uživa popolno enakopravnost, se je v celoti pridružila kampanji Domovinske fronte ter se izjavila za republiko. Zidje so na velikem zborovanju v Sofiji manifestirali svojo odločnost, da bodo 8. septembra glasovali za republiko. Tudi Makedonci so prideli veliko manifestacijsko zborovanje, na katerem so obsodili zatiranje politično monarhije ter se izjavili za republiko.

Pomen Cirenajke

London, 5. sept. (Tass.) »News Chronicle« poroča iz Kaira, da je Idris el Senusi, voditelj 250.000 nomadov plemena Senusi v Cirenajki, izrazil upanje, da bo svobodna in neodvisna Cirenajka sklenila z Veliko Britanijo pogodbo, ki bo podobna anglo-transjordanjski pogodbi. Na temju take pogodbe bi imi savi; veliki Britaniji na razpolago bazo za njene oborožene sile in ji pomagali kolikor bomo mogli — je izjavil voditelj plemena Senusi. Pristavil je, da je protí nadržstvom Združenih narodov nad Cirenajko in da ne bi podpravi nit najmanjšega ruskega vpliva v svojí drželi. Iz tega poročila je jasno razvidno, zakaj se angleška vlada zavzema za takozvano neodvisnost Cirenajke in kaj bi ta neodvisnost v resnici predstavljala.

Pravo ozadje ameriškega udejstvovanja v Afganistanu

Delhi, 5. sept. (Tass.) Indijski list »Free Press Journal« piše: »Po poročilih neke ugledne osebnosti, ki je pripeljal iz Kabula, grade Američanci v Afganistanu s pospešeno naglico ceste, mostove, radioinstalacije in telefonsko omrežje. Ista osebnost je izjavila, da so ameriški strokovnjaki izdelali podrobne načrte za razvoj države. V političnih krogih izjavljajo, da je to samo del splošne ameriške strategije za izgradnjo vojaških oporišč okoli Sovjetske zveze. Po vseh istih osebah je sedaj v Afganistanu zaposlenih mnogo ameriških strokovnjakov in mnogo ameriških vojakov v kratkem prihod še novih. Poudariti je treba dejstvo, da posvečajo glavno skrb pri načrtih za razvoj države gradnji cest in radijskih postaj.

Uredba o mezdah in plačah kmetijskih delavcev

Vlada Ljudske republike Slovenije je po zasišanju Enolnih sindikatov delavcev in namestencev s posebno uredbo rešila važno vprašanje mezd in plač kmetijskih delavcev kakor tudi vprašanje njihovega delovnega časa. To uredba je vlada izdala na podlagi 1. člena uredbe o plačevanju ljudskega dela in dela zveznega živinjo v kmetijstvu z dne 14. junija 1945 v zvezi z navodilom zveznega kmetijskega ministra ter zveznega ministra za delo z dne 4. marca t. l. Uredba določa v glavnem naslednje.

Za kmetijske delavce po tej uredbi se štejejo osebe, ki dajejo v najem svojo delovno moč za delo v kmetijstvu. Kmetijski delavci se dele na začasne delavce (dinarje), ki dajejo delodajalcu svojo delovno moč v najem; na dolžnostno delo in dobo, b) na mesečne delavce, ki dajejo delodajalcu svojo delovno moč v najem za določeno dobo (mesece), pa niso vezani na določeno delo; c) na sezonske delavce, ki opravljajo sezonska kmetijska dela in je njih doba zaposlitve dogovorjena ter navadno stanujejo na posestvu, ki ga obdelujejo; d) na stalne delavce (letne), ki dajejo v namenu stalne zaposlitve delodajalcu svojo delovno moč v najem za opravljanje kmetijskih del proti mesečni ali letni plači in navadno stanujejo na posestvu, ki ga obdelujejo.

Kje so bukovki gozdovi

Okrožje Ljubljana: okraj Jesenice, okraj Kranj z zasebnimi gozdovi v bližini naselij, okraj Skofja Loka (Blezniki, okraj Kamnik, okraj Peče, okraj Stranjan, drž. gozdna uprava Kamnik (Kamniška Bistrica), okraj Ljubljana okolica (Iska vas, Velika Stanza, Vrhnika, Črni vrh, Prežanje, Pijava gorica, dolina Senčica), drž. gozdna uprava (Turjak, Polhov Gradec, Smedladi, Dobrava, Brezje, Dobronej, Janja, Srebotnik, Cusperk), okraj Grosuplje (Pešeničnik, Struga, Zdenška vas, Rob, Stična, Karlovica, Turjak, Zagradec, Ambrus, Ivančna Gorica, Sela-Čihovca), drž. gozdna uprava Litija (Slatina, Malnjak, Pasjek, Amerika, Reka, Grinčica), okraj Rače (zasebni gozdovi z bukovino).

Okrožje Novo mesto: okraj Kočevje (zasebni gozdovi v okolici Ravnice med slovensko vasio in Fridrihtajnom do Banje Loke in v kočevskih gozdovih), drž. gozdna uprava Kočevje (pri Fedrenju in Spodnjem Logu), drž. gozdna uprava Ribnica (Mala gora, Podpreška, Jelenov zleh, Grčarica), ves okraj Črnomelj, drž. gozdna uprava (gozdovi bivše Emone, predeli Kleč, Plana, Golobujak, Srednja gora, Mavren, Zagradec, Slatina, Goričica, ves novomeški okraj, drž. gozdna uprava Straža (okolica Roza, Gorjanci in Raduha), okraj Krško (Podsedra, Catež, Globočica in Okolica Studenca), drž. gozdna uprava Brezice (Podsedra, Pisenca), drž. gozdna uprava Metlika (Gornji Lendava, Trtkova, Dalič, Kobilje, Bukovica).

Okrožje Celje: vsi zasebni bukovki gozdovi in gozdovi drž. gozdne uprave Celje (Kozje pri Rimskih Toplicah z okolice Dobrnej, Rogoska Slatina na vsem področju okrajskega Konjice v predelu Konjske gore, Ljubljana in Zloderšnik pri Locha), Nazarije (oskrbnitva Marjani grad-Krašica, Gornji grad-Mena in Kasni vrh, Ljubno ter Lutě (Raduha).

Komunistična partija Anglije proti imperialistični politiki vlade

Proglas ob sedmi obletnici izbruha druge svetovne vojne

London, 6. sept. Ob priliki sedme obletnice izbruha druge svetovne vojne je Komunistična partija Velike Britanije objavila proglas, v katerem navaja, da so zakonite pravice narodov postavljene v dvome in da je mir v veliki nevarnosti. Reakcija ponovno dviga glavno — je rečeno dalje v proglasu — to pot je njeno orožje imperialistična Amerika, ki jo podpira zunanja in kolonialna politika laburistične vlade. Ko ta vlada nadaljuje z imperialistično politiko torijske (konzervativne) stranke posebno v odnosu do Španije in Grčije, prihaja vedno bolj do izraza neprijateljsko stališče do Sovjetske zveze. Ta vlada ne peljuje vodo na mlin reakcionarnih sil. Na mirovni konferenci v Parizu se je samo Sovjetska zveza držala lojalno sporazuma med zavezniki, mi silami, ki je bil sklenjen med vojno. Sovjetska zveza se bori za mir.

16.000 letalskih tehnikov v Angliji grozi s stavko

London, 6. sept. (Reuter). Zaradi neuspešnih pogajanj med delegati združenja letalskih tehnikov in ministrstvom za delo, ki so bila prekinjena danes popoldne, bo 16.000 britanskih letalskih tehnikov, ki so zaposleni pri britanskih družbah za prekomorski promet in za letalski promet v Evropi, stopilo 12. septembra v stavko. Zdrženje je za te dni napovedalo zborovanja svojih članov na vseh bazah, ki pripadajo tem družbam.

V stavko bodo stopili zaradi tega, ker britanska družba za prekomorski zračni promet noče priznati organizacije.

Steevenson, sekretar združenja letalskih tehnikov, je izjavil, da ministrstvo za delo noče podvezeti nobenih nadaljnjih korakov. V ministrstvu smatrajo, da britanska družba za prekomorski zračni promet postopa tako, kakor ji je dovoljeno v meji njenih pravic.

Na Saškem so odkrili nove množične grobove ruskih vojni ujetnikov

Berlin, 5. sept. (Reuter). V bližini taborišča pri Zeithenu na Saškem so odkrili množične grobove nad 200.000 ruskih vojni ujetnikov in civilnih internirancev. Nad grobovi so posadili krompir in druge pusevke, da bi prikrij njih pravi obseg. Nemci, ki so bili uslužbeni v taboriščni bolnici, so izjavili, da je od 2 milijonov Rusov, ki so šli skozi to taborišče od leta 1941 do 1945, veliko število umrlo zaradi lakote, mučenja in legarja. Poveljnik taborišča je bil aretiran, dočim ostale uslužbenice še iščejo.

MEZDE IN PLAČE

Mezde in plače za moško in žensko delovno moč so pri enakem delu in pri enakem delovnem učinku enake. Mezde in plače za delavce pod 16 let starosti so za 20 % nižje; če pa taiki mladostni delavci dosežejo isti učinek, kakor delavci stari nad 16 let, jim grejo mezde, ki pripadajo delavcem nad 16 let pr; istem delu.

Urne mezde za začasne mesečne in sezonske delavce so določene takole: a) za navadna dela (pospravljanje stelje, plevel in podobno) od 5 do 6,50 din brez hrane; b) za težka dela (oranje, žetve, mlajenje žita, okopavanje z motikami, nakladanje in razkladanje krme, košnja, nošenje gnoj in podobno) od 6,50 do 8,50 din brez hrane; c) za dela, ki zahtevajo posebno strokovno znanje (obrezovanje, cepljenje in podobno) od 8 do 11 din brez hrane. Te urne mezde, v katerih hrana ni všeta, se obračunavajo in izplačujejo dnevno, tedensko, mesečno ali sezonsko po obstoječem dogovoru. Sezonski kmetijski delavci imajo pravico do brezplačnega prenočišča pri delodajalcu. Ako delodajalec ne more dati brezplačnega prenočišča mora delavcem plačati nadomestilo v denarju po razmerah v kraju.

DELOVNI ČAS

V maju, juniju, juliju in avgustu znaša delovni čas 14 ur na dan, od tega 12 ur za delansko delo, ki se plača, in dve uri za počitek, ki se ne plača; v aprilu in septembru znaša delovni čas 12 ur in pol na dan, od tega 11 ur za delansko delo, ki se plača, in 1 ur in pol za počitek, ki se ne plača; v maju, juniju in avgustu 11 ur in pol, od tega 10 ur za delansko delo, ki se plača, in 1 ur in pol za počitek, ki se ne plača; v novembru, decembru, januarju in februarju 9 ur, od tega 8 ur za delansko delo, ki se plača, in 1 ura za počitek, ki se ne plača.

Če delovna pogodba ne predvideva daljšega odpovednega roka, velja obojestranski odpovedni rok za mesečne delavce 15 dni, za letne delavce pa 30 dni.

Va vse spore, ki nastanejo glede glede ravnanja po tej uredbi; med delodajalci na eni strani ter delojemalci in njihov strokovnimi organizacijami na drugi strani, so pristojna delovna sodišča. Tolmačenje te uredbe daje minister za delo v sporazumu z ministrstvom za kmetijstvo in gozdarstvo. Gornja uredba velja od dneva objave v Uradnem listu LRS, to je od 4. t. m.

Divjanje fašistov v Slovenski Benečiji

Civilna policija se ne zmeni za nasilstva nad slovenskim prebivalstvom

V Slovenski Benečiji še vedno vpadajo oborožene ozopovske skupine v obmejne vasi cone »A«. Čeprav so v vseh vaseh postojanke civilne policije, terorizirajo prebivalstvo. Fašisti iz Drenke in Praprotnice, ki so še 28. julija pretepli ljudi po obmejnih vaseh in vzklikali Duceju, so 1. septembra znova vdri v obmejne vasi pri Livku nad Koboridom ter takoj pričeli močno streljati. Iskali so člana okrajske skupščine Antona Hrasla in njegovega brata Ivana. Gmzili so, da ju bodo ubili. Preiskovali so hiše in silihi gostilničarje, naj jim dajo vina. Hotelj so zadavili. Falečiča Steneta, ker je branil neko ženo, v čije hiše so hoteli vdreti. Medtem ko se je Falečič branil pred teroristi, je ženi uspelo zapahati vrata. Teroristi so ji zato razbili vse šipe na hiši in povzročili qad 5000 lir škode. Razbili so tudi šipe v prostornih mladinskih organizacije. Pred hišo padli 83letnega starša Antona Malediča in ga razili. Hišo so poskodovali in povzročili nad 8000 lir škode. Vskogar, ki je protestiral, so pretepli in napadli s kamenem. Pretepli so celo živino v hlevu Antona Hrasla. Ko so bil že 150 m daleč od

Veliki uspehi prosvetnega dela v Istri

Reka, 6. sept. Ljudsko izobraževanje se je razširilo na vsa mesta in vasi v Istri, za kar gre zahvala prizadevanju učiteljev in prosvetnih delavcev.

Po vsej Istri je bilo 63 tečajev za nepismene, Istra pa ima 22.000 nepismenih.

Največ so si prizadevali, da bi odprli tečaje za splošno izobrazbo. V Istri je bilo 960 takih tečajev, ki jih je obiskovalo 23.000 udeležencev. V središčih okrajnih ljudskih odborov in v večini mest so bili ustanovljeni tečaji za člane okrajnega ljudskega odbora in okrajnih odborov SIAU s 400 udeleženci. Poleg teh so bili tudi tečaji ruskega, angleškega, francoskega, italijanskega in hrvaškega jezika ter administrativno daktilografski tečaj s preko 2500 udeleženci.

166 kulturnih domov, kolikor jih premore Istra, je razvilo svojo polno delavnost. Zaradi pravilnega vodstva in centralizacije dela ustanovljajo centralne okrajne domove kulture in sicer v vseh krajih.

V Istri so doslej ustanovili 13 okrajnih čitalnic, ki imajo skupaj 45.000 knjig. Najbolj urejena je knjižnica v Pazinu, ki ima 4000 knjig.

Tako postaja delo za ljudsko prosveto v Istri vsak dan bolj množično.

Obsedno stanje v prestolnici Brazilije

New York, 6. sept. Po poročilih agencije Associated Press je po dveh dnevih nemirih v Rio de Janeiru, do katerih je prišlo zaradi povečanja dragine, brazilska vlada proglasila obsedno stanje v Rio de Janeiru.

Pri nemirih je bila ubita 1 oseba, ranjenih 100, aretiranih pa 500 oseb. Strateške položaje v mestu straži vojska. Dopsnik agencije Associated Press označuje položaj, kot najtežje ekonomsko in politično krizo v zgodovini Brazilije.

Mobilizirajmo vse sile, da zberemo čim več bukovega žira

Sredi prihodnjega tedna bo v sončnih legah dozorel bukov žir. Možnost zbiranja bukovega žira bo treba tako izkoristiti, zlasti ob ugodnem vremenu. V akciji za zbiranje bukovega žira pripada najvažnejša naloga krajevnim akcijskim odborom, ki so bili ustanovljeni ali pa se ustanovljajo v vseh krajih, kjer so bukovki gozdovi. Sedaj je dolžnost teh odborov, da pritegnejo k zbiranju čim več ljudi, zlasti pa, da na množičnih sestankih vzbudijo zanimanje med ljudstvom za to akcijo, ki bo tako pomembna za preskrbo naše ljudske republike z maščobo. Zbiranje žira bodo akcijski

Sahovski turnir v Groningenu

Groningen, 6. sept. V večeršnjem predzadnjem toku mednarodnega sahovskega turnirja je sovjetski igralec Botvinnik igral z Guimardom. Botvinnik je z lepo pozicijsko kombinacijo že v otvoritvi dobil kmeta in svojo premoč v končnici utrdil z grozno zmago. Dr. Euwe se je proti sedelniki Guimardu igral, da bi s prednostjo dveh lovcov partijo donil. Končno je le moral pristati na remi. S tem je Botvinnik s pol točke naskoka zopet sam prevzel vodstvo. Najdolg je preuzel Steiner, dr. Bernstajn, dr. Kotova. Vse ostale partije so končale remi: dr. Vidmar-Lundin, Denker-Christoffel, Boleslavski-Kottner, O'Kelly-Janovsky, Stoltz-Flohr in Smislov-Sraha.

Stanje po 18. kolu je: Botvinnik 14 in pol, dr. Euwe 14, Smislov 11 in pol (1), Szabo 10 in pol, Flohr, Naidorf, Stoltz 10 (1), Lundin 10, Denker 9, dr. Tartakover 8 in pol (2), Kolov, Kottner 8 in pol (1), Boleslavski 8 (2), Janovsky 8, Guimard 6 in pol, dr. Bernstajn 5 in pol (2), Steiner 5 in pol (1), dr. Vidmar 5 (1), Christoffel 5, O'Kelly 4 in pol.

V petek se igraje vse prekinjene partije. Dr. Vidmar igra proti Stoltzu tri kmete več v končnici.

V soboto se igra zadnje kolo turnirja. Srečajo se: Najdorf-Gavinić, Kotov-Dr. Euwe, Flohr-dr. Vidmar, Lundin-Smislov, Szabo-Steiner, Christoffel-Boleslavski, dr. Tartakover-Stoltz, Flohr-Kottner-O'Kelly, Janovsky-dr. Bernstajn in Guimard-Denker.

Železniška uprava o uspehih mladinskih delovnih brigad

pri gradnji prog Otovec-Bubnjarci in Preserje-Borovnica

Uprava državnih železnic je na vprašanje Glavnega odbora LMS, kako gleda ravnanje na uspehe in delo mladinskih delovnih brigad pri gradnji prog Otovec-Bubnjarci in Preserje-Borovnica, odgovorila:

Obnova belokranjske proge se je pričela na pobudo mladine

Ker je v naši državi še mnogo nujnejših potreb, ki jih moramo zadostiti, je bila obnova belokranjske proge prvotno za letošnje odložena. Da bo pa vendar tudi ta proga se la meseč obnovljena in bo povezovala Otovec z Bubnjarci, Belo krajino s Karlovcem, je v največji meri zaslug slovenske mladine. Na njeno pobudo se je začelo z obnovo proge. Koliko je vredno delo mladine pri gradnji prog, se danes ne da ugotoviti. Vrednost storjenega sega daleč v našo bodočnost.

Premet, ki se poslužuje sedaj največ motornih vagonov sred. stev in živinske vprege, se bo znatno pocenil. Posebne važnosti pa je železniška proga za premoženje Kanjarice in za tovarno »Bela« , ki jo gradijo v Beli krajini. Izračuna se danes lahko samo pri gradnji približno; denar, kar znaša 1.500.000 din.

Kredit za obnovo proge je ministrstvo preneslo iz kredita za objekte, ki letos ne bodo dograjeni, potem ko je GO LMS začel z vprašanjem belokranjske proge in ponudil brigade. Na progi Otovec-Bubnjarci delajo 3 brigade s 650 mladinci. Skupno so delali na progi od 3. julija do 1. septembra 138.158 ur. Gradili in popravljali so nasip, polagali prašo, t. r., delali na dveh viaduktih,

zgradili več večjih in manjših mostov ter naredili mnogo pomožnih del pri prevozu in gradnji. Velik je tudi uspeh njihovega političnega in kulturnega dela v Beli krajini. Povezovala je železniško upravo in s tehničnim vodstvom dela je na progi posebno zadnji mesec na višku.

Uspeh mladinskih delovnih brigad so udarniki-delavci na progi Preserje-Borovnica

Proga Ljubljana-Trst, važna za Balkan in vse države srednje Evrope, je bila zgrajena pred dobrimi sto leti. Viadukt v Borovnici je doslužil že pred vojno in ni več ustrezal našim potrebam. Po okupatorju zgrajena pomožna železniška proga je uporabljala le za lahke vlake. Novo zgrajena proga Preserje-Borovnica pa ne bo samo izboljšala našega prometa, temveč bo velike važnosti tudi za gospodarstvo okoljskih krajev. Postaja Borovnica bo prestavljena in modernizirana. Regulacija Borovnišče in kraja samega, kjer bo po gradbeni potrebi porušeni in na novo zgrajeni 30 objektov ter primerno urejena postaja Preserje. — vse to pomeni za Notranjsko velik korak naprej. Predvsem je to dana nova možnost za razvoj lesne industrije, ki ma tu vse naravne pogoje. Nova proga bo konec novembra sposobna za promet.

»Mnogo je pri gradnji prog storila in doprineša mladina. In ne samo to, da je naredila več 100.000 delovnih ur v vrednosti 1 milijon dinarjev, mladina je bila tista, ki je naredila udarnike tudi med delavci.« je pripovedoval tovariš upravnik. Na progi je delalo 600 mladincev treh brigad,

v povprečni starosti 14 let, ki so prednjačili poklicnim delavcem. Dvigali so njihovo storilnost ponekod tudi za 100 %. Volja do dela in disciplina, delovna organizacija in pomagovanje težav pri gradnji na kamenitem terenu, vse to je bilo pri mladini vredno občudovanja. Uspehi njihovega dela so se pokazali tudi na zaključni slavnosti v Bistri, to so mladinci-udarniki čestitali udarnikom-delavcem. Uspeh skupnega delovanja mladine in delavcev so delovni uspehi pri gradnji prog. Le to želi uprava, da se v bodoče mladina razdeli v brigade po starosti in sposobnosti, ker se bodo šele potem lahko določile pravilne delovne norme.

Mladina se je pripravljala za delo na progah za svoje bodoče poklice

Posebna vrednost mladinskega dela na progah je tudi praktična priprava za bodoče poklice. V strokovnih predavanjih, ki jih je nudila železniška uprava in pri delu samem so dobili mladinci vpogled v gradbeno tehniko in v razne poklice pri železnici. Mestni otroci so spoznali fizično delo in se povezovali z delavci ter z okoljskim prebivalstvom. Odpravilo se je med njimi tudi več dobrih risarskih in drugih talentov.

Zelo mnogo pa je vredna tudi vzgoja sama, ki so jo brigade v polni meri nudile mladini. Železniška uprava gleda na delo mladinskih delovnih brigad kot na vsestransko uspešno veliko akcijo slovenske mladine. Pričačujejo od mladine v bodočnosti, še mnogo in je prepričana, da ne pričakuje preveč.

Hmelj je obran

Zgodaj je bil letos obran hmelj v Savinjski dolini. Temu ni vzrok samo manjša površina nasadov, katerih je okupator mnogo uničil, temveč tudi številni letošnji obralci. Tudi prejšnja leta so prihajali obralci iz raznih krajev, a zdi se, da ne v tolikem številu. Zasluskec je bil takrat slab. Letos pa so dobili 4 din od mere nabrane hmelja. Če računamo, da so pridne ženske roke nabrale tudi po 15 in 16 mer na dan, je to za ljudi iz krajev, kjer je težje za zaslužek in kjer imajo po fronti uničene domove, denar, ki se jim je zanj izplačalo priti iz ljutomerskega okraja, iz Haloz, z Dravskega polja in od drugod. Desetletna deklica, nekje na hrvatski meji doma, je vsa srečna pripovedovala, da si bo letos sama kupila prve čevlje v življenju. Možje, žene in otroci, dekleta in fantje, vsi, ki so prišli, so obžalovali, ker je bilo delo tako hitro končano. Včasih so obrali hmelj po 14 dni, letos so opravili v 10 dneh. Pa so se tolažili, kot se tudi Savinjanji sami, da bo čez par let, ko dorastejo mladi eno- in dvoletni nasadi, spet več denarja.

Savinjska dolina — kraljestvo hmelja, je bila pred vojno rodovitna njiva za spekulante in prekupčevalce. Trgovali so s hmeljem, posojali denar in uničili marsikatero kmet. Da izkoriščanje več ne bo, danes jamči združba, kjer so včlanjeni skoraj vsi lastniki hmeljskih nasadov. Marsikateremu je združba letos nudila svojo pomoč. Posodila je denar za obnovo nasadov, za škropljenje in za obralce; z njeno pomočjo bo hmeljarstvo v Savinjski dolini postalo zdrava pridobitvena panoga.

Obralci hmelja so bili letos zadovoljni s plačo in večinoma tudi s hrano, pritoževali pa so se čez prenočišča. V tem pogledu se v Savinjski dolini še ni nič spremenilo. Obralci morajo spat po skednjih in »parnah«, hiše, kjer jim dajo posteljo, so izjeme. »Ko bi Savinjanji postavili vsaj kakke zaslane barake za nas, pravijo ljudje, ki so prišli za zaslužkom.«

Ker je bilo letos boljše kot včasih, lahko upamo, da se bo med okupaciji težko preizkušana Savinjska dolina pridno delala in se bolj izkazala v odnosih do obralcev hmelja in jim nudila vse, česar jim je dolžna dati.

Erna Starošnik

Turistični teden v mariborskem okrožju

Otvoritev tedna bo v nedeljo, 8. septembra ko bodo Mariborčani pohiteli kot izletniki na deželo. »Putnik« bo organiziral izlete zlasti v najoddaljenejše kraje od centra našega okrožja. V Lendavo in Poljanca bodo Mariborčani šli zato, da obiščejo kraje, ki jih iz Maribora redko kdo obišče. V Marenberg bomo šli obiskat naše koloniste. V Gomio bode Mariborčani šli radi samoniklosti ljudskega turizma.

Po kinematografih Maribora in vsega okrožja boste gledali poleg lepih filmov tudi razne turistične filme. Med tednom bo delovno ljudstvo mariborskega okrožja prešlo za kramp in lopato in delalo na obnovi svojih parkov, nasadov in turističnih naprav. Kraji iz narodno osvobodilne borbe bodo obnovili naprave iz narodno osvobodilne borbe, bunkerje, tehnike in bolnice.

V nedeljo 15. septembra bo pa v Mariboru mestni festival, pevski zbori in godbe bodo pokazale turistom, kaj so se naučile. Podružnice TDS iz celega okrožja bodo tega dne poslane svoje delegate na občni zbor okrožnega odbora TDS, ki bo tega dne popoldne, in zvečer bo v Pekrah pri »Turist-hotelu« ljudsko veselje, ki bo zaključilo prvi »Turistični teden«.

Autobusi iz Maribora bodo vozili turiste v Pekre. Na tej prireditvi bodo sodelovale vse množične organizacije.

Telega dne bo odprt mariborski pokrajinski muzej in dostopen javnosti. Po mariborskih izložbah bodo razstavljene fotografije iz vseh delov Jugoslavije. Jasno, da bodo naši trgovci tekmovali, kdo bo imel lepšo izložbo.

Kulturno-prosvetni festival v kamniškem okraju slovenske knjige. Igralske družbe bodo priredile vrsto iger. Zaključni dan festivala bo 15. t. m. v Kamniku s koncerti godb, popoldne pa bodo »Kulturni nastopi«.

»Slavnostne igre« na Jesenicah

8. t. m. bo na Jesenicah zaključni dan »Slavnostnih iger«. V sprevidu bodo prikazani zakladi slovenske folklorne, na športnem igrišču pa gorenjski ženitovanjski običaji. Nato bo ljudsko zborovanje, ki bo zaključilo dopoldanski spored. Popoldne bo na novem amfiteatralnem letnem gledališču »Venček« najboljšega. Nastopile bodo kulturne skupine iz vseh predelov Slovenije. Za hrano in stanovanje udeležencev bo poskrbljeno. Ker je dovoljena polovična vožnja, si pravočasno priskrbite zanjo znak. Prav tako legitimacijo za obisk prireditve. Informacije dobite pri svojih sindikalnih podružnicah in pri Putniku.

FIZKULTURA

Veslaške tekme na Ljubljani

FD »Krim« — veslaška sekcija priredi v nedeljo 8. t. m. ob 15. propagandno veslaško tekmo na Ljubljani. Tekmo bodo v kategorije čolnov, od težkih izletniških preko sportskih do najlažjih dirkalnih ter kajak in kanu čolnov. Tekmovalna proga se konča s ciljem nad mestnim kopalskim, kjer se na levem bregu Ljubljane nahaja razjedna mesta. Najboljši dohod za pesce je iz mesta ob levem bregu Ljubljane do čolnarne FD »Krim«, kjer bo preskrbljeno za prehod preko Malega graba. Kolesarji morejo uporabiti most na Ope-

karski cesti, kjer je poljska pot do brega Ljubljane. Ker je to najlažje mesto veslaške prireditve v Ljubljani in Sloveniji sploh, vabi FD »Krim« vse ljubitelje sporta, da si ogledajo veslaške tekmovalce v čim večjem številu. Udeležba bo pripomogla k čim širši popularizaciji ene naših in najbolj zdravilnih sportskih panog. Radi prenizkega vodostaja kajak — slalom, ki je bil na sporedu v dopoldanskih urah med čevljarim mostom in tromostjem, ne bo. V primeru deževja se odločimo za tekmovalce prihodnje nedelje.

Jutri Železničar : Borec

Herzog Franc, Krevh Simon, Kramberger Avgust, Megla Danilo, Muri Rudolf, Orešnik Jože, Trajber Mihal, Mustafa Franc, Malenšek Zlatan, Mejač Stanko. Prvenstvo FIZKULTURE Slovenije v Kranju 15. septembra 1946. Tekmovalec je oboje oboje dosegla Celan Mara.

Prvenstvo FIZKULTURE Slovenije v Kranju

Vsem fizikturnim društvom Ljubljanskega okrožja. V nedeljo 8. t. m. ob 10. bo sestanek poverjenikov vseh društev Ljubljanskega okrožja na Taboru v prostorih FZS. Vsa društva morajo na ta sestanek obvezno poslati svojega poverjenika. Ker je sestanek izredno važnega in bližnjim tekem za ZREN. Okrožni center opozarjajo vsa fizikturna društva, da do torka 10. t. m. telefonično ali brozavno prijavijo FZS člame in članice za tekme ter orodni televodnji za prvenstvo FIZKULTURE Slovenije v Kranju 15. septembra 1946. Tekmovalec (i) in sodnik (i) morajo biti v Kranju najkasneje do 14. septembra zvečer, kjer se javijo fizikturnemu okrožju Kranj, okrajni ljudski odbor vsota št. 97. Za prvenstvo in hrano bo preskrbljeno vsem pravočasno prijavljenim, stroške nosijo društva. V nedeljo 15. septembra ob 7. se začne tekmovalna in bodo trajala ves dan. Sestanek sodnikov bo v soboto 14. septembra ob 18. v prostorih FIZKULTURE okrožja v Kranju. — F. Z. S.

FD »Krim« — veslaška sekcija priredi v nedeljo 8. t. m. ob 15. propagandno veslaško tekmo na Ljubljani. Tekmo bodo v kategorije čolnov, od težkih izletniških preko sportskih do najlažjih dirkalnih ter kajak in kanu čolnov.

Herzog Franc, Krevh Simon, Kramberger Avgust, Megla Danilo, Muri Rudolf, Orešnik Jože, Trajber Mihal, Mustafa Franc, Malenšek Zlatan, Mejač Stanko. Prvenstvo FIZKULTURE Slovenije v Kranju 15. septembra 1946. Tekmovalec je oboje oboje dosegla Celan Mara.

Prvenstvo FIZKULTURE Slovenije v Kranju

Vsem fizikturnim društvom Ljubljanskega okrožja. V nedeljo 8. t. m. ob 10. bo sestanek poverjenikov vseh društev Ljubljanskega okrožja na Taboru v prostorih FZS. Vsa društva morajo na ta sestanek obvezno poslati svojega poverjenika. Ker je sestanek izredno važnega in bližnjim tekem za ZREN. Okrožni center opozarjajo vsa fizikturna društva, da do torka 10. t. m. telefonično ali brozavno prijavijo FZS člame in članice za tekme ter orodni televodnji za prvenstvo FIZKULTURE Slovenije v Kranju 15. septembra 1946. Tekmovalec (i) in sodnik (i) morajo biti v Kranju najkasneje do 14. septembra zvečer, kjer se javijo fizikturnemu okrožju Kranj, okrajni ljudski odbor vsota št. 97. Za prvenstvo in hrano bo preskrbljeno vsem pravočasno prijavljenim, stroške nosijo društva. V nedeljo 15. septembra ob 7. se začne tekmovalna in bodo trajala ves dan. Sestanek sodnikov bo v soboto 14. septembra ob 18. v prostorih FIZKULTURE okrožja v Kranju. — F. Z. S.

DROBNE ZANIMIVOSTI

Teniške tekme za prvenstvo českoslovaške. Dopsnik Tanjuga poročajo, da politična tekmovalna za prvenstvo českoslovaške v tenisu se je izmed naših igralcev kvalificiral samo Punčec. V polifinalu bo Punčec igral z Bernardom, Drobni pa z Abdeselamom. Včeraj je izgubil Falada po zelo lepi igri proti Drobniemu, ki je favorit sedanjega tekmovalja z rezultatom 4:6, 6:6. Punčec je premagal Vlada Vrbo s 6:2, 6:0. V dublju je par Punčec-Mitič premagal česko dvojico Vodička-Ambroz s 8:6, 6:0.

Strelske tekme v II. mariborski brigadi. 30. in 31. avgusta se je ob zaključku vojaške predizobrazbe v II. mariborski brigadi na Miadinski progi vršilo strelsko konkurso, pri katerem so bili doseženi prav dobri uspehi. Streljali so na figuro na daljavo 100 metrov. Strelšče so si mladinci sami uredili. Ocenio »odlično« so si mladinci naslednji tovariši: Priskovici Adolf, Fridl Franc, Rapce Ivo, Ramsak Vekoslav, Stučec Miran, Špacovec Ferdo, Zuhar Kristov, Zmavc Boris, Golob Jože, Hočvar Leopold, Kumer Ivan, Oberžan Anton, Sinkovec Egidij, Slomnik Albert, Vidic Anton, Vasi Jože, Bernanč Vlado, Holnik Zvonko, Holcman Kristijan, Vozlič Pavel, Podgorncik Danilo, Kos Boris, Gulic Slavko, Medvedšek Milan, Zdvoc Jurij, Željčnik Edvard, Cesar Ferdo,

Teniške tekme za prvenstvo českoslovaške. Dopsnik Tanjuga poročajo, da politična tekmovalna za prvenstvo českoslovaške v tenisu se je izmed naših igralcev kvalificiral samo Punčec. V polifinalu bo Punčec igral z Bernardom, Drobni pa z Abdeselamom. Včeraj je izgubil Falada po zelo lepi igri proti Drobniemu, ki je favorit sedanjega tekmovalja z rezultatom 4:6, 6:6. Punčec je premagal Vlada Vrbo s 6:2, 6:0. V dublju je par Punčec-Mitič premagal česko dvojico Vodička-Ambroz s 8:6, 6:0.

Strelske tekme v II. mariborski brigadi. 30. in 31. avgusta se je ob zaključku vojaške predizobrazbe v II. mariborski brigadi na Miadinski progi vršilo strelsko konkurso, pri katerem so bili doseženi prav dobri uspehi. Streljali so na figuro na daljavo 100 metrov. Strelšče so si mladinci sami uredili. Ocenio »odlično« so si mladinci naslednji tovariši: Priskovici Adolf, Fridl Franc, Rapce Ivo, Ramsak Vekoslav, Stučec Miran, Špacovec Ferdo, Zuhar Kristov, Zmavc Boris, Golob Jože, Hočvar Leopold, Kumer Ivan, Oberžan Anton, Sinkovec Egidij, Slomnik Albert, Vidic Anton, Vasi Jože, Bernanč Vlado, Holnik Zvonko, Holcman Kristijan, Vozlič Pavel, Podgorncik Danilo, Kos Boris, Gulic Slavko, Medvedšek Milan, Zdvoc Jurij, Željčnik Edvard, Cesar Ferdo,

Teniške tekme za prvenstvo českoslovaške. Dopsnik Tanjuga poročajo, da politična tekmovalna za prvenstvo českoslovaške v tenisu se je izmed naših igralcev kvalificiral samo Punčec. V polifinalu bo Punčec igral z Bernardom, Drobni pa z Abdeselamom. Včeraj je izgubil Falada po zelo lepi igri proti Drobniemu, ki je favorit sedanjega tekmovalja z rezultatom 4:6, 6:6. Punčec je premagal Vlada Vrbo s 6:2, 6:0. V dublju je par Punčec-Mitič premagal česko dvojico Vodička-Ambroz s 8:6, 6:0.

Strelske tekme v II. mariborski brigadi. 30. in 31. avgusta se je ob zaključku vojaške predizobrazbe v II. mariborski brigadi na Miadinski progi vršilo strelsko konkurso, pri katerem so bili doseženi prav dobri uspehi. Streljali so na figuro na daljavo 100 metrov. Strelšče so si mladinci sami uredili. Ocenio »odlično« so si mladinci naslednji tovariši: Priskovici Adolf, Fridl Franc, Rapce Ivo, Ramsak Vekoslav, Stučec Miran, Špacovec Ferdo, Zuhar Kristov, Zmavc Boris, Golob Jože, Hočvar Leopold, Kumer Ivan, Oberžan Anton, Sinkovec Egidij, Slomnik Albert, Vidic Anton, Vasi Jože, Bernanč Vlado, Holnik Zvonko, Holcman Kristijan, Vozlič Pavel, Podgorncik Danilo, Kos Boris, Gulic Slavko, Medvedšek Milan, Zdvoc Jurij, Željčnik Edvard, Cesar Ferdo,

Teniške tekme za prvenstvo českoslovaške. Dopsnik Tanjuga poročajo, da politična tekmovalna za prvenstvo českoslovaške v tenisu se je izmed naših igralcev kvalificiral samo Punčec. V polifinalu bo Punčec igral z Bernardom, Drobni pa z Abdeselamom. Včeraj je izgubil Falada po zelo lepi igri proti Drobniemu, ki je favorit sedanjega tekmovalja z rezultatom 4:6, 6:6. Punčec je premagal Vlada Vrbo s 6:2, 6:0. V dublju je par Punčec-Mitič premagal česko dvojico Vodička-Ambroz s 8:6, 6:0.

Strelske tekme v II. mariborski brigadi. 30. in 31. avgusta se je ob zaključku vojaške predizobrazbe v II. mariborski brigadi na Miadinski progi vršilo strelsko konkurso, pri katerem so bili doseženi prav dobri uspehi. Streljali so na figuro na daljavo 100 metrov. Strelšče so si mladinci sami uredili. Ocenio »odlično« so si mladinci naslednji tovariši: Priskovici Adolf, Fridl Franc, Rapce Ivo, Ramsak Vekoslav, Stučec Miran, Špacovec Ferdo, Zuhar Kristov, Zmavc Boris, Golob Jože, Hočvar Leopold, Kumer Ivan, Oberžan Anton, Sinkovec Egidij, Slomnik Albert, Vidic Anton, Vasi Jože, Bernanč Vlado, Holnik Zvonko, Holcman Kristijan, Vozlič Pavel, Podgorncik Danilo, Kos Boris, Gulic Slavko, Medvedšek Milan, Zdvoc Jurij, Željčnik Edvard, Cesar Ferdo,

Teniške tekme za prvenstvo českoslovaške. Dopsnik Tanjuga poročajo, da politična tekmovalna za prvenstvo českoslovaške v tenisu se je izmed naših igralcev kvalificiral samo Punčec. V polifinalu bo Punčec igral z Bernardom, Drobni pa z Abdeselamom. Včeraj je izgubil Falada po zelo lepi igri proti Drobniemu, ki je favorit sedanjega tekmovalja z rezultatom 4:6, 6:6. Punčec je premagal Vlada Vrbo s 6:2, 6:0. V dublju je par Punčec-Mitič premagal česko dvojico Vodička-Ambroz s 8:6, 6:0.

Strelske tekme v II. mariborski brigadi. 30. in 31. avgusta se je ob zaključku vojaške predizobrazbe v II. mariborski brigadi na Miadinski progi vršilo strelsko konkurso, pri katerem so bili doseženi prav dobri uspehi. Streljali so na figuro na daljavo 100 metrov. Strelšče so si mladinci sami uredili. Ocenio »odlično« so si mladinci naslednji tovariši: Priskovici Adolf, Fridl Franc, Rapce Ivo, Ramsak Vekoslav, Stučec Miran, Špacovec Ferdo, Zuhar Kristov, Zmavc Boris, Golob Jože, Hočvar Leopold, Kumer Ivan, Oberžan Anton, Sinkovec Egidij, Slomnik Albert, Vidic Anton, Vasi Jože, Bernanč Vlado, Holnik Zvonko, Holcman Kristijan, Vozlič Pavel, Podgorncik Danilo, Kos Boris, Gulic Slavko, Medvedšek Milan, Zdvoc Jurij, Željčnik Edvard, Cesar Ferdo,

Teniške tekme za prvenstvo českoslovaške. Dopsnik Tanjuga poročajo, da politična tekmovalna za prvenstvo českoslovaške v tenisu se je izmed naših igralcev kvalificiral samo Punčec. V polifinalu bo Punčec igral z Bernardom, Drobni pa z Abdeselamom. Včeraj je izgubil Falada po zelo lepi igri proti Drobniemu, ki je favorit sedanjega tekmovalja z rezultatom 4:6, 6:6. Punčec je premagal Vlada Vrbo s 6:2, 6:0. V dublju je par Punčec-Mitič premagal česko dvojico Vodička-Ambroz s 8:6, 6:0.

Strelske tekme v II. mariborski brigadi. 30. in 31. avgusta se je ob zaključku vojaške predizobrazbe v II. mariborski brigadi na Miadinski progi vršilo strelsko konkurso, pri katerem so bili doseženi prav dobri uspehi. Streljali so na figuro na daljavo 100 metrov. Strelšče so si mladinci sami uredili. Ocenio »odlično« so si mladinci naslednji tovariši: Priskovici Adolf, Fridl Franc, Rapce Ivo, Ramsak Vekoslav, Stučec Miran, Špacovec Ferdo, Zuhar Kristov, Zmavc Boris, Golob Jože, Hočvar Leopold, Kumer Ivan, Oberžan Anton, Sinkovec Egidij, Slomnik Albert, Vidic Anton, Vasi Jože, Bernanč Vlado, Holnik Zvonko, Holcman Kristijan, Vozlič Pavel, Podgorncik Danilo, Kos Boris, Gulic Slavko, Medvedšek Milan, Zdvoc Jurij, Željčnik Edvard, Cesar Ferdo,

Teniške tekme za prvenstvo českoslovaške. Dopsnik Tanjuga poročajo, da politična tekmovalna za prvenstvo českoslovaške v tenisu se je izmed naših igralcev kvalificiral samo Punčec. V polifinalu bo Punčec igral z Bernardom, Drobni pa z Abdeselamom. Včeraj je izgubil Falada po zelo lepi igri proti Drobniemu, ki je favorit sedanjega tekmovalja z rezultatom 4:6, 6:6. Punčec je premagal Vlada Vrbo s 6:2, 6:0. V dublju je par Punčec-Mitič premagal česko dvojico Vodička-Ambroz s 8:6, 6:0.

Strelske tekme v II. mariborski brigadi. 30. in 31. avgusta se je ob zaključku vojaške predizobrazbe v II. mariborski brigadi na Miadinski progi vršilo strelsko konkurso, pri katerem so bili doseženi prav dobri uspehi. Streljali so na figuro na daljavo 100 metrov. Strelšče so si mladinci sami uredili. Ocenio »odlično« so si mladinci naslednji tovariši: Priskovici Adolf, Fridl Franc, Rapce Ivo, Ramsak Vekoslav, Stučec Miran, Špacovec Ferdo, Zuhar Kristov, Zmavc Boris, Golob Jože, Hočvar Leopold, Kumer Ivan, Oberžan Anton, Sinkovec Egidij, Slomnik Albert, Vidic Anton, Vasi Jože, Bernanč Vlado, Holnik Zvonko, Holcman Kristijan, Vozlič Pavel, Podgorncik Danilo, Kos Boris, Gulic Slavko, Medvedšek Milan, Zdvoc Jurij, Željčnik Edvard, Cesar Ferdo,

Teniške tekme za prvenstvo českoslovaške. Dopsnik Tanjuga poročajo, da politična tekmovalna za prvenstvo českoslovaške v tenisu se je izmed naših igralcev kvalificiral samo Punčec. V polifinalu bo Punčec igral z Bernardom, Drobni pa z Abdeselamom. Včeraj je izgubil Falada po zelo lepi igri proti Drobniemu, ki je favorit sedanjega tekmovalja z rezultatom 4:6, 6:6. Punčec je premagal Vlada Vrbo s 6:2, 6:0. V dublju je par Punčec-Mitič premagal česko dvojico Vodička-Ambroz s 8:6, 6:0.

Strelske tekme v II. mariborski brigadi. 30. in 31. avgusta se je ob zaključku vojaške predizobrazbe v II. mariborski brigadi na Miadinski progi vršilo strelsko konkurso, pri katerem so bili doseženi prav dobri uspehi. Streljali so na figuro na daljavo 100 metrov. Strelšče so si mladinci sami uredili. Ocenio »odlično« so si mladinci naslednji tovariši: Priskovici Adolf, Fridl Franc, Rapce Ivo, Ramsak Vekoslav, Stučec Miran, Špacovec Ferdo, Zuhar Kristov, Zmavc Boris, Golob Jože, Hočvar Leopold, Kumer Ivan, Oberžan Anton, Sinkovec Egidij, Slomnik Albert, Vidic Anton, Vasi Jože, Bernanč Vlado, Holnik Zvonko, Holcman Kristijan, Vozlič Pavel, Podgorncik Danilo, Kos Boris, Gulic Slavko, Medvedšek Milan, Zdvoc Jurij, Željčnik Edvard, Cesar Ferdo,

Teniške tekme za prvenstvo českoslovaške. Dopsnik Tanjuga poročajo, da politična tekmovalna za prvenstvo českoslovaške v tenisu se je izmed naših igralcev kvalificiral samo Punčec. V polifinalu bo Punčec igral z Bernardom, Drobni pa z Abdeselamom. Včeraj je izgubil Falada po zelo lepi igri proti Drobniemu, ki je favorit sedanjega tekmovalja z rezultatom 4:6, 6:6. Punčec je premagal Vlada Vrbo s 6:2, 6:0. V dublju je par Punčec-Mitič premagal česko dvojico Vodička-Ambroz s 8:6, 6:0.

Strelske tekme v II. mariborski brigadi. 30. in 31. avgusta se je ob zaključku vojaške predizobrazbe v II. mariborski brigadi na Miadinski progi vršilo strelsko konkurso, pri katerem so bili doseženi prav dobri uspehi. Streljali so na figuro na daljavo 100 metrov. Strelšče so si mladinci sami uredili. Ocenio »odlično« so si mladinci naslednji tovariši: Priskovici Adolf, Fridl Franc, Rapce Ivo, Ramsak Vekoslav, Stučec Miran, Špacovec Ferdo, Zuhar Kristov, Zmavc Boris, Golob Jože, Hočvar Leopold, Kumer Ivan, Oberžan Anton, Sinkovec Egidij, Slomnik Albert, Vidic Anton, Vasi Jože, Bernanč Vlado, Holnik Zvonko, Holcman Kristijan, Vozlič Pavel, Podgorncik Danilo, Kos Boris, Gulic Slavko, Medvedšek Milan, Zdvoc Jurij, Željčnik Edvard, Cesar Ferdo,

Teniške tekme za prvenstvo českoslovaške. Dopsnik Tanjuga poročajo, da politična tekmovalna za prvenstvo českoslovaške v tenisu se je izmed naših igralcev kvalificiral samo Punčec. V polifinalu bo Punčec igral z Bernardom, Drobni pa z Abdeselamom. Včeraj je izgubil Falada po zelo lepi igri proti Drobniemu, ki je favorit sedanjega tekmovalja z rezultatom 4:6, 6:6. Punčec je premagal Vlada Vrbo s 6:2, 6:0. V dublju je par Punčec-Mitič premagal česko dvojico Vodička-Ambroz s 8:6, 6:0.

Dom srednješolk narodnega heroja Tomšiča

Na prošnjo patronata je dovolil Izvršni odbor OF Slovenije preimenovanje Doma srednješolk v Nunski ulici v »Dom srednješolk narodnega heroja Tomčiča Tomšiča« s pripombo, da se strinja z njegovim predlogom v trdnem prepričanju, da se bodo gojenke doma, ki imajo ime narodnega heroja, z delom učenjem in ljubeznijo do nove FLRJ pokazale, da so dostojne naslednice velikih narodnih žrtev, med njimi tudi heroja Tomčiča Tomšiča.

Patronat se bo potrudil, da bo poleg materialne pomoči pomagal internatu zasledovati tudi tiste velike cilje in ideale, za katere je bilo prelito toliko krvi.

DNEVNE VESTI

KOLEDAR
Sobota, 7. septembra: Regina, Marko, Krizevecan.
Nedelja, 8. septembra: Rojstvo Marije Device, Hadrijan, Amon.

SPOMINSKI DNEVI
7. septembra 1848. — V Avstriji je bil sprejet zakon o zemljiški odvezi. Slovenski kmet-tlačak je postal za določeno odkupnino svobodnen lastnik svojega zemljišča.

DEZURNE LEKARNE
Danes: Lekarna Kmet, Ciril Metodova ulica št. 43, lekarna Ustar, Seltenburgova ulica št. 7.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo v Ljubljani vrši od sobote popoldne do ponedeljka do 8. zjutraj dr. Vontica-Kučar, Marja, Gladiška ulica št. 13.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo v Celju vrši od sobote popoldne do ponedeljka do 8. zjutraj dr. Fliser J. Kržišnikova ulica št. 2.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo v Mariboru vrši od sobote popoldne do ponedeljka do 8. zjutraj dr. Matjašič Zdenko, Glavni trg št. 4.

DRŽAVNI KINEMATOGRAFI
LJUBLJANA. UNION: Sovjetski film »Zdravstvo Moskva«, tednik. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. MATICA: Ameriški film »Trije bratje«, tednik. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. SLOGA: Zaprt. KODELJEVO: Ameriški film »Gospodična mamica«, tednik. Ob 20. ur. LETNI KINO TIVOLI: Francoski film »Werther«, tednik. Predstave ob 19.30 in 21. ur.

MARIBOR. ESPLANADE: Češki film »Mlada srca«, tednik. GRAJSKI: Ameriški film »Ljubavi spomin«, tednik. LETNI KINO: Sovjetski dokumentarni film »Osvoboditelji Čehoslovaške«, tednik. CELJE. METROPOL: Zaprt. DOM: Zaprt. KRANJ: Ameriški film »Kopaci zlata«, tednik.

PTUJ: Španski film »Stari mladenič«, tednik.

PRESKRBA

SVAZE MESO ZA VSE POTROŠNIKE V LJUBLJANI
Vsi potrošniki mesta Ljubljane, tudi oni, ki so klasi prasiča in nimajo odrezkov...

Mali oglasi

SLUŽBO ISČEJO
KOMERCIJALNI URADNIK z 20 letno prakso v različnih trgovskih podjetjih...

POZOR! Danes je glasni oddetek odprti za stranke samo do 12. ure. Mali oglasi se sprejemajo do pol 12. ure. POZOR!

ZENSKO OLIMPIA CEVLJE popolnoma nove št. 40. prodam. Naslov v ogl. odd. 20.063-5...

PODRUŽNICA HOTELSKIH, TURISTIČNIH NAMEDENCEV ROGAŠKA SLATINA, priredi v soboto 7. septembra 1946. VINSKO TRGATEV V DVORANI HOTELA POSTE...

Naravna vinska kislina
PAKIRANA V VREČKE ZA GOSPODINJSTVO SLUŽI ZA IZDELOVANJE KISA IN KOT NADOMESTEK VINSKE KISLINE. NAROČILA NA DEBELO SPREJEMA. tt. BRAUNS - Zagreb - Heinzelova 46. TEL. 22-709.

Konec septembra prične redno vsak teden - izhajati »Tovariš« ilustrirani tednik »Slov. poročevalca«
Nenehna skrb ilustriranega tednika bo, da bo nudil delavcu in kmetu po napornem delu prijetno razvedrilo...

ELEKTROMEDICINSKI APARAT za masažo znanke »Vox« priključen na strujo 220 Volt, komplet in dobro ohranjen...

ZAMENJAM PARCELO v Zemunu za parcelo ali posestvo v Sloveniji. Parcela je v glavni ulici Zemuna ob Dravnih...

V NAJEM
SIVALNI STROJ vzajem v najem. Povračila krojač, Poljanska 77.
RAZNO
SELITVE IN DRUGE PREVOZE prevzame avtomobilski tovornjak Ljubljana, Kranj...

ŠAH
Sah. brzojavni za prvenstvo Maribora v septembru razpisuje FD Zelenčarji v soboto 7. t. m. ob 19.45 v prostorih FD Zelenčarja...

Radio Ljubljana
SKORED ZA SOBOTO
6 Veselje pesmi slovenskih narodov - plošče. 6.15 Napoved časa, vesti in pregled spreda...

Mihael Podbevšek
Pogreb bo v soboto 7. t. m. ob 16.30 iz mrtvašnice Splošne bolnišnice v Kandiji na šmihelski pokopališču.
Novo mesto, Ljubljana, Por., 6. septembra 1946.

Gizela Šuklje
roj. KUKEC
zdravnikova vdova
v starosti 66 let v Johannesburgu v Južni Afriki.
Johannesburg, Benoni, Kostanjevica, Zalec, Laško, Ljubljana, 4. septembra 1946.

SLUŽBO DOBE
SLUŽBO DOBI DEKLE ki je vedno vsakega dela. Prednost od starosti 20 let naprej in ki so že službovale pri kmetijstvu in živinorejstvu...

ZASLUZEK
HISNICO, lahko tudi poročeno, iščemo. Ponudbe na ogl. odd. »Slov. poroč.« pod »Hišnik 333.« 20.103-4...

PRODAM
MOSKO KOLO, znamke »Puch«, prodam. Naslov v ogl. odd. »Slov. poroč.« 20.158-5...

DR. JIRI BÉNES
V nemškem suženjstvu
»Eh, golazen!« je pripomnil najvišji gospodar nad ujetniškimi delom in upanja ni bilo več.

ZAHVALA
Ob težki izgubi naše dobre ljubljene žene, mamicine in hčerke
Franović Marije roj. Nučič
izrekamo pristrčno zahvalo vsem za izraženo sožalje, za poklonjene vence in cvetje...

ZAHVALA
Ob nepričakovani težki izgubi nadvse ljubljene in nepozabnega
Dolfija Zajca načelnika oddelka za izgradnjo oblasti okraja Celje-okolica
izrekamo srčno zahvalo vsem, ki so nam bili na kakršenkoli način ob težkih dneh v pomoč...

Bil sem v neprijetnem položaju. Ušel sem iz karantenskega bloka in če se vrnem, bom tepen. V delovnem času sem stal na taboriščni cesti in če me bo kdo opazil, me bo pretepel. Na srečo me je Čepička zagledala skozi okno in prišel po mene. Vzel me je takoj s seboj v sprejemnico in mi je rekel, naj povem, kaj mi manjka.